

Kodikasta & Turvallista

Kuulumisia Caritas-Säätiöstä / Marraskuu 2010

Caritaksen vapaaehtoiset pyörittävät montaa piiriä

Vapaaehtoisten määrä on Caritas-Säätiön toiminnoissa kasvanut koko sen olemassa olon ajan. Nyt heitä on jo kolmisen kymmentä, mutta lisää mahtuisi joukkoon. Vaatimukset eivät ole kovin ankarat: pari tuntia viikossa tai vaikka kuukaudessa, avoin mieli ja "toisista tykkääminen".

Vapaaehtoiset vetävät Caritas-Kodissa ryhmiä, joihin osallistuminen on kaikille maksutonta. Yleensä he ovat keski-ikäisiä kirkkaammalla puolella olevia, elämää nähneitä naisia ja miehiä, joilla on vapaata aikaa jakaa vähän muillekin.

Liikunnasta ovat monet vapaaehtoiset kiittävän kiinnostuneita ja ohjaavat Caritas-kylän asukkaita mitä moninaisimissa ponnisteluuissa. Sauvakä-

velyä on jopa kahdesti viikossa, mutta on myös lenkkeilyä rollaattorin kanssa ja oma, musiikin tahtiin suunniteltu tanssiohjelma, joka sopii pyörätuolissakin istuville. Talon omassa kuntosalissa jumpataan vertaisohjaajien kannustamina niin mies- kuin naisporukalla sekä sekaryhmässä.

Vapaaehtoisten kanssa pelataan sisäpelejä ja kisataan hyväntuolisesti visailussa,

minkä kysymykset kootaan menneellä viikolla Kalevasa olleista jutuista ja uutisista. Miehillä on oma keskustelukerho. Nyt marraskuussa on aloitettu kaksi uutta piiriä: toisessa poristaan ja kahvitellaan, toisessa askarrellaan ja pelataan muistipelejä.

Keskustelukerho kokoaa yhteen kylän miehet

Kun on koko ikänsä palvelut muita, ei sitä osaa lopettaa vaikka saavuttaisikin seniori-ikä ja vaihtaisi omakotitalon huoneistoon Caritas-kylässä. Näin kävi Juhani Rajatielle. Heti muutettuaan Sonaattiin suostui hän asuintalonsa suojelujohtajaksi. Seuraavana vuonna hän käynnisti vapaaehtoistyönä Mies-

ten keskustelukerhon. Ja tänä vuonna Juhani sitten jo valittiinkin edustajaksi Caritaksen kylätoimikuntaan. Kokemuksista asioitten hoidosta antaa 30 vuotta kestänyt rupeama Ylikii-

Juhani Rajatie (vas.) isännöi keskustelukerhoa. Erkki Ollikainen on myös mukana toiminnassa.

mingin kunnanjohtajana. Siinä on viran puolesta saanut olla mukana myös monilla kursseilla lisäviisautta hakemassa. Ainakin yhtä tärkeätä on se, että tykkää ihmisistä ja osaa tulla heidän kanssaan toimeen.

"Keskustelukerho on tarkoitettu kaikille miehille, jotka asuvat jossakin Caritas-kylän viidestä rakennuksesta tai lähialueella. Kerho lähti hyvin käyntiin, ensimmäiseen istuntoon tuli toista kymmentä miestä. Mukavia ja mielenkiintoisia ihmisiä kaikki. Tapaamme kerran kuussa, juttelemme yleisistä asioista tai sitten valmistelen muutaman ajankohtaisen aiheen etukäteen. Sota-ajoista tietenkin on tullut paljon puhuttua. Mukaan tulevat voivat itsekin ehdottaa aiheita, ei meillä ole sääntöjä tai rajoituksia. Paitsi, että se on sovittu, että uskonnosta tai poliittikasta ei ryhdytä kiivastelemaan", sanoo Juhani Rajatie.

Levyraadissa jaetaan pisteitä

Kirjallisuus-, runo- ja lukupiireillä on omat uskolliset jä-

Viesti Siilasvuolla on näyttävä kokoelma musiikkia, josta hän valitsee kappaleet Levyraatiin.

senensä ja vetäjänsä. Caritas-Kodissa on mahtava kirjasto, sekin vapaaehtoisen hyvässä hoidossa. Kulttuurin alle voi kirjata myös tänä syksynä alkaneen Levyraad. Sitä vetää kulttuurin moniosaaja Viesti Siilasvuola.

"Me kuuntelemme joka kerta kymmenen kappaletta, jotka olen valinnut ja joihin olen perehtynyt etukäteen. Arvostelemme ne ja annamme pisteitä nollasta kymmeneen. Paras on tietysti eniten pisteitä saanut kappale", sanoo Viesti Siilasvuola.

"Laulumusiikki on suosituinta. Se varmasti herättää usein muistoja kuulihoitajien. Joskus on käynyt niin, että olen tavannut laulajan ja keron sitten hänestä toisille.

"Laila Kinnunen kerää paljon pisteitä. Levyraad tähän mennessä ehdottomasti suosituin kappale on ollut Harmony Sistersien laulama Syysunelmia", kertoo Viesti.

Yksi viikoittainen tapahtuma on suosiossa kuitenkin ylityt kaiken: yhteislaulu. Joka perjantai se kerää saliin ison joukon asukkaita laulamaan Sulo Lehdon ja Alpo Huikurin johdolla.

Teksti:
Ulla-Maria Kiviharju-Wiebenga

Olisitko Sinä kiinnostunut vapaaehtoistoiminnasta ikään-tyneiden parissa?

Ota yhteyttä vapaaehtoistoiminnan koordinaattoriimme Matleena Keräseen, puh. 040 769 8615, matleena.keranen@caritas-saatio.fi. Viikko-ohjelma on luettavissa www.caritas-saatio.fi.

Caritas pähkinänkuoressa

Caritas-Säätiö

- Yleishyödyllinen yhteisö, joka palvelee vanhuksia ja vammaisia
- Taustayhteisönä mm. Oulun seurakuntayhtymä sekä veteraani- ja vammaisjärjestöjä
- Toimintaa Oulussa, Kempeleessä ja Oulunsalossa
- Neljä ympärivuorokautista asumispalveluyksikköä vanhuksille ja kolme vammaisille sekä tilapäishoidon yksikkö
- Caritas-Kodissa ja -kylässä palvelujen piirissä n. 600 senioria (Oulun Taka-Lyötyssä)
- Monipuolista viikko-ohjelmaa ja vapaaehtoistoimintaa
- Kaikille avoin palvelukeskus, jossa mm. lounasravintola, kuntosali, allas- ja saunatilat
- v. 2010 180 vakituista työntekijää
- Oma henkilökunta paikalla 24h/vrk

Caritas Kempele (Suolatie 4)

- Kaikille avoin palvelukeskus, jossa mm. lounasravintola
- Vanhusten palvelukoti Willa Lupiini
- TA-Yhtymän vuokraamia senioriasuntoja
- Caritas-palvelut tarjolla

Caritas Oulunsalo (Pappilantie 5 D)

- Kehitysvammaisten ryhmäkoti
- TA-Yhtymän vuokraamia seniori- ja tukiasuntoja
- Caritas-palvelut tarjolla

Caritas Veturi (Rautatienkatu 30)

- Avasi ovensa kesällä 2010
- Ryhmäkoti vaikeasti vammaisille henkilöille

CARITAS-SÄÄTIÖ, Kapellimestarinkatu 2, 90140 OULU, vaihde (08) 522 5000 www.caritas-saatio.fi

- TA-Yhtymän vuokraamia senioriasuntoja, myös vammaisille
- Toimintaterapiatilat
- Caritas-palvelut tarjolla

Palveluvalikoima:

- Ympäri vuorokautista palveluasumista
- Kuntouttava kotihoito
- Sairaanhoito
- Hyvinvointipalvelut (mm. fysioterapia, jalkojenhoito, toimintaterapia)
- Ateriapalvelut
- Turvapalvelut
- Tilapäishoito
- Veteraanikuntoutus
- Vammaisasiakkaiden päivä- ja työtoiminta

Liisa Leppälinna toipuu olkapäämurtumasta kotihoidon tuella. Lähihoitaja Johanna Rytönen on tukena ja apuna arkisissa askareissa.

Caritas levittää auttavan sateenvarjonsa koko kaupungille

Monipuolinen kotihoito ehkäisee ikävät yllätykset

Ei ole uutinen, että lähes me kaikki haluamme asua omassa kodissamme elämämme loppuun saakka. Mutta se on uutinen, että toiveen toteuttamiseksi on Oulussa nyt ryhdytty tuumasta tositoimeen. Caritas-Säätiössä asiaan on paneuduttu jo jonkin aikaa. On mietitty, millä tavoin vanhenevan oululaisen elämää tulisi käytännössä tukea, jotta hän voisi jatkaa omassa ympyröissään niin kauan kuin haluaa.

Harva meistä pääsee maaliin omin avuin. Jotta loppumatkan taivaltaminen ei olisi liian tuskaisaa ja turhauttavaa kompurointia, apua tarvitaan. Netit ja nerokkaat vempaimet eivät tule koskaan riittämään, ei vaikka jokainen saisi ikkoman robotin istumaan keittiön pöydän toiselle puolelle. Toisia ihmisiä tarvitaan. Ja yhä enenevässä määrin heitä, jotka ovat saaneet auttamiseen kunnan koulutuksen.

Avun sateenvarjon alle mahtuu paljon

Caritas-Kodissa sen asukkaat saavat kodin- ja tervehdenhoitoa silloin kun niin

toivovat. Nyt Caritas-Säätiö on laajentanut kotihoidon palvelut oman kylänsä ulkopuolellekin. Avun sateenvarjo on suuri: sen alle mahtuvat arkiset toimet, shoppailukin, kuntoutus, terveyteen liittyvät sairaanhoidolliset toimenpiteet, asiakkaan voimien kaikenpuoleinen seuranta ja vaikkapa lääkärissä käynti. Se on myös tärkeällä tavalla ennalta ehkäisevää toimintaa, jonka avulla jopa yllättävät pikälähdöt sairaalaan voidaan estää.

Ensitapaaminen on ilmainen

Caritas- palveluista kiinnostunut kutsuu luokseen vanhus-ten hoitoon koulutuksen saaneen hoitajan. Hoitajan kanssa voi kaikessa rauhasa jutella omista ajatuksistaan, pohtia yhdessä senhetkisiä tai ehkä vastaisia tarpeita. Jokainen palvelusuunnitelma on yksilöllinen ja joustava, tilanteen muuttuessa kotihoitoa voidaan lisätä tai vähentää. Tutustumiskäynti on ilmainen.

Sinikka Lotvonen toimii Caritas-Säätiössä vanhushoitoon päällikkönä. Hän kertoo, että kotihoidon kysyn-

tä on kasvanut jatkuvasti. ”Kaikki eri palvelujen muodot johtavat yhteen tärkeään päämäärään: vanhuksen ja hänen omaistensa turvallisuuden tunteen lisäämiseen. Caritasella on omat palveluyksiköt tällä hetkellä Kaukovainiolla, Etu-Lyötyssä ja Karjasillalla. Seuraavina suunnitelmassa on Maikkula. Kotihoitoa voimme tarjota myös Kempeleessä ja Oulunsalossa. Uskomme, että lähivuosina teemme työtä koko Uuden Oulun alueella”, sanoo Sinikka Lotvonen.

”Kunnon Hoitajat”

”Kehitämme koko ajan myös ikääntyneiden ihmisten kuntouttavaa kotihoitoa. Siihen kuuluvat mm. kotivoimistelu, liikuntaneuvonta sekä toiminta- ja liikuntakyvyn tukeminen. Jalkojen lihasvoima ja tasapaino ovat kaiken a ja o kotona pärjäämisen kannalta”, kertoo Sinikka Lotvonen. Caritas Kotihoidon henkilökunta käy keväällä Ikäinstituutin Kunnon Hoitaja koulutuksen, joka antaa valmiudet tukea ja edistää asiakkaiden liikunta- ja toimintakykyä käytännössä.

Turvallista toipumista

”Onneksi minulla oli tämä koti mihin palata sairaalasta. Täällä oli henkilökunta valmiina auttamaan minua vaikka vuorokauden ympäri,” toteaa Liisa Leppälinna Caritas-kylän asunnossaan.

Hänelle olivat talo, sen meininki ja monet henkilökunnastakin tuttuja, sillä hän oli muuttanut Tapiolan Caritakseen jo vuonna 2003.

”Reilut pari vuotta sitten kaaduini ja olkapäähän siinä murtui. Kyllä olisi elämä ollut surkua, jollei oman talon kotihoito olisi sujunut niin hyvin. Toipuminen ja parantuminen ovat kestäneet kauan, mutta koko ajan olen saanut apua ja tukea”, kertoo Liisa Leppälinna.

Kotihoidon ammattilaiset elävät Liisan arkea hänen rinnallaan. Apua saa kaikessa lääkkeiden annostelusta siivoukseen, fysioterapiasta pienten aterioiden valmistamiseen. Nyt Liisa pääsee lounaalle jo alakerran ravintolaan ja jää sinne mielellään tunniksi, pariiksi tuttuun kansa porisemaan. Sukulaiset ja ystävät pistäytyvät usein tervehtimässä. Sairaanhoidon voi pyytää luokseen, jos siltä tuntuu.

Caritas Kotihoidossa työskentelevä lähihoitaja Johanna Rytönen on ollut talossa viitisen vuotta. Liisan mielestä niin Johanna kuin muutkin hoitajat ovat lempeitä, mukavia ja osaavia. Henkilökunnan lisäksi on Liisallakin turvanaan ranneke, varsinainen suojelusenkeli. Ranneke on

tavallaan kuin valpas pieni tietokone, joka seuraa kantajansa vointia, virkeyttä ja jopa unta. Vivago-hyvinvointiranneke on etähoitaja, joka antaa mielenrauhaa ja tekee tilanteen niin vaatiessa myös häilytyksen kotihoitajille.

Teksti: Ulla-Maria Kiviharju-Wiebenga

CARITAS

Caritas-lounas 6 €

etuhintainen lounas kaikille yli 65-vuotiaille ja eläkeläisille

Normaalihintainen lounas 7,40 €

Lounas on tarjolla ma-la klo 10.30-14.00

Tervetuloa!

Ravintola Caritas, Caritas-Kodin palvelukeskuksessa
Kapellimestarinkatu 2 90140 OULU
puh. (08) 522 5118

Toimintaterapeutit työskentelevät myös Caritas-Säätiön eri yksiköiden arjessa ohjaten erilaisia toiminnallisia tuokioita.

Toimintaterapia – silta laadukkaaseen arkeen

Lähes jokainen meistä kohtaa elämänsä varrella tilanteita, joissa sairaus, vammautuminen tai elämäntilanteen muutos vaikeuttavat päivittäisestä elämästä selviämistä. Toimintaterapeutti voi auttaa ja tukea ihmistä selviytymään arjesta rajoituneen toimintakykynsä kanssa niin hyvin kuin mahdollista.

”Toimintaterapiassa tärkeää on asiakkaan motivaatio, joten kaikki lähtee liikkeelle siitä, mitkä ovat hänelle merkityksellisiä asioita elämässä,” toteaa toimintaterapeutti Katri Niemelä.

”Toimintaterapiassa edetään pienin ja konkreettisin tavoittein: asiakkaalle voi

olla tärkeää pystyä pukeutumaan itsenäisesti tai selviytyä omatoimisesti wc-käynnistä, valmistaa välipala tai tiskata”, jatkaa toimintaterapeutti Hanna Ranta.

Toimintaterapia on asiakaslähtöistä ja yksilöllistä lääkinällistä kuntoutusta, joka perustuu toimintaterapeutin ja asiakkaan väliseen yhteistyöhön sekä tarkoituksenmukaiseen toimintaan. Terapia-asiakkaat ovat kaikenikäisiä; lapsia, nuoria, työkäisiä ja ikääntyneitä.

”Ihminen saattaa toimintakyvyn rajoitteidensa takia kokea olevansa tarpeeton ja hyödytön, jos hän ei suoriudu

entiseen tapaan äidin roolista tai kodinhoidosta. Toimintakykyä voidaan edistää esimerkiksi uusien toimintatapojen ja roolien, apuvälineiden tai ympäristön muutostöiden avulla”, kertoo toimintaterapeutti Hanna Ranta.

”Suurin haaste on varmistaa, ettei toimintaterapia jää irralliseksi. Kuntoutuksella saavutettu edistyminen on pystyttävä siirtämään asiakkaan arkeen, kuten kotiin, päiväkotiin, työpaikalle tai harrastustoimintaan”, painottaa Katri Niemelä.

Toimintaterapia perustuu kokonaisvaltaiseen toimintakyvyn arviointiin, eli mi-

ten asiakas suoriutuu arkielämästä – itsestä huolehtimisen, työn, opiskelun, vapaa-ajan ja leikin toiminnoista. Arviointiin sisältyy myös mahdollinen apuväline- ja ympäristön muutostyötarvearviointi.

Caritas Veturissa uudet toimintaterapiatilat

Caritas Hyvinvoinnin toimintaterapiapalveluita toteutetaan Oulussa Caritas-Kodissa ja Veturissa sekä Caritasen Kempeleen ja Oulunsalon yksiköissä. Toimintaterapeutti tekee myös kotikäyntejä asiakkaalle myönnetyn maksusitoumuksen mukaan Oulussa ja ympäristökunnissa.

Caritaksella on palvelutuottajasopimukset toimintaterapiasta Oulun kaupungin, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin ja Kelan kanssa.

Heinäkuussa 2010 Oulun Etu-Lyöttyyn avatussa Caritas Veturissa on muun muassa toimintaterapiaan suunniteltu yksilö- ja ryhmätile sekä terapiasali ja harjoituskeittiö.

”Yksilö- ja ryhmätileissä on muun muassa sähköisesti säädettävä harjoituskeittiö, jossa työtaso saadaan sopivan korkeiseksi esimerkiksi pyörätuolilla liikkuvalla asiakkaalle”, avartaa tilan varustelua Hanna Ranta.

”Toimintaterapiasalissa voidaan pelata erilaisia pelejä ja leikkejä, jotka harjoittavat motoriikkaa sekä opettavat kohtaamaan onnistumisia ja pettymyksiä”, täydentää Katri Niemelä.

Asumiskokeilun kautta itsenäiseen asumiseen

Asumiskokeilun tarkoituksena on arkielämässä tarvittavien taitojen, kuten omatoimisuutta ja itsenäisyyttä lisäävien taitojen, harjoittelu tuetusti ja ohjatusti yksilöllisin tavoittein. Asumiskokei-

luun hakeudutaan kotikunnan sosiaalitoimiston tai vakuutusyhtiön maksusitoumuksella, jolloin asiakas maksaa itse asumiskustannukset.

Caritas-Säätiön arvioivan ja valmentavan asumisen palvelut on suunnattu moni- ja vaikeavammaisille, kehitysvammaisille, vastavammaisille, itsenäistyville vaikeavammaisille nuorille sekä vaikean sairauden edetessä.

Caritaksessa toimintaterapeutti vastaa asumiskokeilujakson suunnittelusta ja toteutuksesta moniammatillisen hoito- ja kuntoutustiimin kanssa. Asiakas saa jaksolla käyttöönsä Vivago-hyvinvointirannekkeen ja ympäri-vuorokautisen kuntouttavan hoidon ja tuen.

”Asumiskokeiluasunto on esteettömän liikkumisen mahdollistava viihtyisä kalustettu. Jakson yhtenä tavoitteena on arvioida asiakkaan tarvitsemat apuväline- ja asunonmuutostarpeet sekä muut tukipalvelut mahdollistamaan itsenäistä asumista” päättää Katri Niemelä.

Teksti: Pasi Kalliokoski

Toiminnantäyteistä kotielämää vammaispalveluiden tukemana

Caritas-Säätiö on valinnut yhdeksi tärkeäksi toiminta-alueekseen vammaisille suunnatut monipuoliset asumispalvelut sekä asumista tukevat palvelut.

”Vammaiset elävät meillä erittäin aktiivista elämää, sillä meillä on palveluissa kyllä-kulttuuri. Meidän tehtävänä on järjestää asiakkaan toivotat ja tarvitsemat palvelut”, roolittaa vammaispalvelupäällikkö Ulla Rasvala.

Caritas-Säätiön vammaispalveluiden toimintaperiaatteina Oulussa ja Oulunsalossa ovat hoidon yksilöllisyys, asiakaskeskeisyys ja kuntouttava työote.

”Tarjoamme vammaispalveluita hyvin yksilöllisesti. Yleensä lähemmekin liikkeelle siitä, millaisia palveluita asiakas toivoo ja tarvitsee. Sen jälkeen tutustumme yhdessä meidän eri kohteisiin pyrkien kartoittamaan, mikä

niistä soveltuu parhaiten uuden asukkaan kodiksi.”

”Palveluasuntohan on ensisijaisesti koti, jossa asukas viettää erittäin normaalia elämää. Siihen kuuluvat kaupunkireissut, rock-festivaalit, tuttujen ja omaisten vierailut sekä myös uudet ihmissuhteet. Minä sanonkin aina uudelle asukkaalle, että täällä on kerrostalon pelisäännöt ja eletään niiden mukaan.”

Perusasiakasta ei ole olemassa

Caritas-Säätiö tarjoaa eri sisältöisiä vammaispalveluita Oulussa Caritas-Kodin Celestasissa, Caritas-kylän Sonaatissa sekä Etu-Lyöttyyn heinäkuussa 2010 avatussa Caritas Veturissa. Lisäksi vammaispalveluita tarjotaan vuonna 2009 valmistuneessa Caritas Oulunsalossa.

Caritas tarjoaa vammaisasiakkaille henkilökohtaista avus-

tajapalvelua sekä monipuolista päivä- ja työtoimintaa.

”Meillä ei ole niin sanottua perusasiakasta, sillä asukkaiden palvelutarve vaihtelee huomattavasti. Suurin osa meidän asukkaista tarvitsee apua jossain määrin arjen elämään - osa lähes kaikkeen ja osa vaikkapa vain liikkumiseen kodin ulkopuolella.”

”Käytetyimpiä palveluita ovat erilaiset avustamiset kotona ja kodin ulkopuolella, kun tarvitaan apua esimerkiksi kodin askareissa, asioinnissa tai harrastus- ja virkistystoiminnassa.”

Vammaispalvelut jatkossa omaan kotiin

Tietoisuus vammaisille tarjottavista nykyaikaisista asumis- ja tukipalveluista lisääntyy vammaispalvelupäällikön mielestä koko ajan.

”Teemme tiivistä yhteistyö-

tä kuntien sosiaalitoimijoiden, erityisoppilaitosten ja alueellisten järjestöjen kanssa ja kaessamme tietoa ja kehittäessämme vammaisten palveluja.”

”Pääosin asukkaamme tulevat Oulun seudulta, mutta heitä on myös muualta Pohjois-Suomesta. Yksi syy muuttaa Ouluun on usein opiskelu”, arvioi Ulla Rasvala, joka toivottaa kaikki kiinnostuneet tervetulleiksi tutustumaan Caritasen vammaispalveluihin.

Ensi vuonna hänen tavoitteenaan on viedä vammaispalvelut Caritas-asumisen ulkopuolelle.

”Pyrimme jatkossa tuottamaan palveluita Oulun seudulla sinne, missä asiakkaat jo nyt asuvat. Näin heidän ei tarvitse muuttaa toimivista asunnoista minnekään, vaan heille tuodaan palvelut tuttuun kotiympäristöön. Näin voimme laajentaa ja pidentää palveluketjua.”

Tilapäishoitoa vanhuksille ja vammaisille

Caritas-kylässä toimii myös 15-paikkainen tilapäishoidon yksikkö, jossa on omat tilansa ja palvelunsa vanhuksille ja vammaisille. Tilapäishoidon ajallinen raami ulottuu muutamasta tunnista useampaan kuukauteen.

”Näin tarjoamme omaishoitajille aikaa ja mahdollisuuden esimerkiksi naapuri- tai sukulaisvierailulle, lääkärikäyntiin tai pidempiaikaiseen kuntoutukseen.”

”Vammaisasiakkaista suurin osa viettää yksikössä vähintään yhden vuorokauden, mutta on meillä sellaisiakin

asiakkaita, jotka tulevat esimerkiksi vain iltahoitoon”, taustoittaa palvelupäällikkö muistuttaen, että tilapäishoidonkin kustannuksista huolehtivat pääosin kunnat maksusitoumuksilla.

Tilapäishoidossa jokainen asiakas saa oman huoneen, jossa on muun muassa omat peseytymistilat sekä televisio ja radio. Yhteistiloissa voi puolestaan pelata erilaisia tietokone- ja lautapelejä aurinkoiselle terassille pääsee myös pyörätuolilla. Asiakkaille järjestetään myös mukavaa ja mielekästä toimintaa päivittäin.

Teksti: Pasi Kalliokoski

Caritas-kylän 90-vuotias asukas Ilmi Paarma on taitelija, jolla on hyvä sydän. Hänen töitään oli esillä Caritas-ravintolassa syksyn aikana, ja saadut tuotot hän halusi ehdottomasti lahjoittaa Caritas-Säätiölle. Rahat tuottavat varmasti hyvää mieltä, sillä johtaja Heikki Keränen lupasi, että ne käytetään Caritas-Kodissa asuvien nuorten vammaisasukkaiden huviretkeen.

Turvallisen arjen perustana keskeinen sijainti ja kattavat palvelut

Caritas-Säätiö ja TA-Yhtymä Oy tekevät läheistä ja tuloksellista yhteistyötä palveluasuntojen tuotannossa ja suunnittelussa. TA-Yhtymä Oy omistaa palvelutalokiinteistöt Oulun Etu-Lyötyn Veturi-korttelissa sekä Oulunsalon ja Kempeleen kunnan keskustassa.

”Palveluasuntojen suunnittelun lähtökohtana on turvata mahdollisuus asua kotona mahdollisimman pitkään”, määrittelee ytimekkäästi projektipäällikkö Kaija Lepola.

TA-Yhtymän palvelutaloissa on senioriasuntoja sekä erikoisryhmien tuetun palvelun asuntoja. Caritas-Säätiö toimii kaikissa TA-Yhtymän kohteissa palveluntuottajana tarjoten asukkaille kotona-asumista helpottavia palveluita. Asukkaat voivat tuki halutessaan ostaa palvelut myös muilta palveluntuottajilta.

”Senioriasunnoissa liikkuminen on esteetöntä autolta asuntoon, joka on puolestaan mitoitettu niin, että asunnossa voi liikkua rollaattorin ja pyörätuolin avulla. Ympärivuorokautisia palveluja tarjoavissa kohteissa turvallisuustaso on lisäksi muun muassa tulipalojen torjunnassa korkeampi”, konkretisoi TA-Yhtymän Pohjois-Suomen aluejohtaja Jouko Knuutinen.

Kotona-asumista parhaimmillaan

Laadukkaan vanhuuden määritelmänä pidetään usein mahdollisuutta asua kotona. Palveluasunto on tavallinen vuokra-asunto, jonka asukas – myös aviopari voi sisustaa ja kalustaa viihtyisäksi omien toiveidensa mukaan.

Lisänä ”tavalliseen” asumiseen on se, että asukkaat voivat halutessaan tilata helposti esimerkiksi kotihoito-, siivous- tai ruokapalveluita suoraan kotiinsa – vaikkapa vain flunssan aikana tai halutessaan helpotusta arkeen. Ympärivuorokautista turvallisuutta antavat Caritas-Säätiön henkilökunta sekä turvaranneke, jolla voi hälyttää apua myös yöaikaan.

”Palveluasunnossa asukkaan vapaus säilyy – ja jopa kasvaa kun hän voi ostaa haluamansa tukipalvelut esimerkiksi Caritas-Säätiöltä tai muilta palveluntuottajilta. Tosin palveluiden ostoon ei ole mitään pakkoa”, painottaa Jouko Knuutinen.

”Moni asukas muuttaa meillemme esimerkiksi omakotitalosta, jolloin jo pelkkä modernissa kerrostaloasunnossa eläminen on huomattavasti helpompaa kuin asuminen hoitoa ja huolta vaativassa omakotitalossa.”

”Palvelutaloesumismisessä ei ole myöskään mitään muita erityissääntöjä: muun muassa lemmikkieläimet ovat sallittuja. Tupakointi on tosin kielletty, mikä on ainoastaan turvallisuustekijä – kuten myös se, ettei asunnoissa ole omia saunoja”, korostaa Knuutinen.

Moni saattaa ajatella, ettei ikäihmisille tai erityisryhmille suunnatussa asuntorakentamisessa sijainnilla ei väliä, mutta asiapa onkin toisin päin. Siitä syystä TA-Yhtymänkin palvelutalot sijaitsevat kuntakeskuksissa.

”Asukkaamme elävät hyvin aktiivista elämää. Niinpä he toivovat, että voivat asua mahdollisimman lähellä pal-

veluita. Keskeinen sijainti tekee myös läheisten ja tuttaviensa vierailut helpoiksi”, arvioi Jouko Knuutinen.

Muuttoa harkitaan pitkään

Palveluasuntoon muuton syyt eivät ole useinkaan kiireellisiä, joten muuttoa harkitaan pitkään. Aloite muuttoon lähtee yleensä lapsilta, jotka haluavat helpottaa vanhempiensa elämää.

”Läheiset, kuten aikuiset lapset, näkevät usein palvelutaloesumisen vanhempiensa elämää helpottavana ratkaisuna. Tosin vanhemmilla saattaa olla hyvinkin erilainen mielipide”, tietää TA-Yhtymän markkinointisihteeri Sanni Toppinen.

”Monesti käy kuitenkin niin, että kun päätös ja muutto on lopulta tehty, toteaa asukas uuden kodin oleva huomattavasti mukavampi ja turvallisempi asua kuin vanha omakotitalo tai hissiton kerrostalo”, jatkaa markkinointisihteeri, jonka mukaan tällaisten tyytyväisten asukkaiden puskaradio onkin heidän paras markkinointikanavansa.

Palvelutalo nousee asumisvaihtoehdoksi usein vasta silloin, kun elämässä tapahtuu jokin muutos: ihminen sairastuu tai jää leskeksi. Kotiutuminen uuteen ympäristöön on tuolloin tavallista vaikeampaa.

”Kotiutuminen palvelukotiin on helpompaa, kun oma vireys ja kunto mahdollistavat tutustumisen muihin asukkaisiin esimerkiksi yhteisruokailussa tai lounasravintolassa. Jumpat sekä muut harrasteet ja palvelut tuovat

lisäksi sisältöä elämään”, painottaa Sanni Toppinen.

Edullista asumista valtion tukemana

Palvelutalojen vuokrataso on Oulun seudulla noin kymmenen euroa neliöltä, mikä on normaalitasoa tai jopa alle sen. Tämän mahdollistavat valtion avustukset ja tuet, joilla pyritään varmistamaan erityisryhmille suunnattu vuokra-asuntorakentaminen.

TA-Yhtymä vastaa rakentamisen lisäksi palvelutalojensa asuntojen vuokrauk-

sesta, joten hakemuksetkin suunnataan sinne.

”Palvelutaloihin on keskimäärin hyvin tulijoita. Palveluasuntojen asiakasvalinnossa noudatetaan tuen myöntämisen yhteydessä määriteltyjä ehtoja, kuten ikä tai vammaisuus. Lisäksi arvioidaan asunnon tarve, jossa huomioidaan muun muassa nykyinen asumismuoto ja -taso”, selvittää asukasvalinnan perusteluja Jouko Knuutinen.

Vuokran lisäksi asukkaat maksavat esimerkiksi Caritas-Säätiöltä tilaamansa palvelut

joko kunnan maksusitoumuksella tai omasta kukkarosta.

”Palvelutaloihin palvelut voidaan tuottaa keskitetysti, mikä paitsi helpottaa niiden tilaamista myös laskee niiden hintaa. Palveluiden tuottaminen esimerkiksi kuntakeskuksen ulkopuolelle yksittäin on hyvin kallista”, tietää Jouko Knuutinen.

Lisätietoja: asunnoista: www.ta-yhtyma.fi ja palveluista: www.caritas-saatio.fi

Teksti: Pasi Kalliokoski

Caritas Oulunsalo: Pappilantie 5

Oulunsalon palvelutalo, Pappilantie 5, sijaitsee kunnan keskustassa kauppakeskus Kapteenin naapurissa ja kävelymatkan päässä kuntakeskuksesta.

Kohteessa on kaksi kiinteistöä, joista C-talossa on 26 yli 55-vuotiaille suunnattua senioriasuntoa. Yhteisissä tiloissa on muun muassa saunasasto ja maksuton pesutupa.

”Oulunsalon asunnot ovat erittäin valoisia ja todella

kauniita. Lisäksi niihin liittyy viihtyisiä sisäpihoja. Kohteesta on erinomaiset kulkuyhteydet, sehän sijaitsee jopa lähellä lentokenttää”, kehaisee TA-Yhtymän Pohjois-Suomen aluejohtaja Jouko Knuutinen.

D-talon alakerrassa on Caritas-Säätiön kehitysvammaisten ryhmäkoti ja toisessa kerroksessa 13 tukiasuntoa erityisryhmien tuettuun asumiseen. Kiinteistössä on myös työtoiminnan sekä fysio- ja toimintater-

apiapalveluiden tilat.

Caritas-Säätiö tarjoaa Oulunsalon palvelutalojen asukkaille monipuolisia kotona asumista tukevia palveluja, kuten kotihoito- ja siivouspalveluja, ateriapalveluja sekä kuntoutus- ja hyvinvointipalveluja. Avustajapalveluita tarjotaan myös lähialueella asuville.

Noin vuosi sitten valmistuneen Oulunsalon palvelutalon asuntojen kysyntä on ollut hiljaisempaa kuin esimerkiksi Oulussa, vaikka kohteen asuntojen määrä mitoitettiin kunnan arvioitujen tarpeiden mukaan.

”Oulunsalossa on vielä voimissaan maaseutukunnista tuttu naapuriapu, joka luo turvallisuuden tunnetta vajaavaiseenkin kotiasumiseen. Ihmissä saattaa myös elää vanha vaikeastalo- ja kunnalliskoti-ajattelu”, arvioi projektipäällikkö Kaija Lepola haastaen samalla kiinnostuneet tutustumaan moderniin ja nykyaikaiseen palvelutaloon.

